

О.В. Мельниченко, д-р екон. наук, Consilium Sp. z o.o. (*Варшава, Польща*)

ЩОДО СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ

Джеффри Престон Безос в листопаді 2017 року став найбагатшою людиною в світі, основним бізнесом якого є інтернет-торгівля на одній з найбільших торговельних майданчиків Амазон (Amazon.com). Цей бізнес побудований на залученні суспільства у процеси, що дозволяють заробляти компанії пана Безоса та індивідуальним й корпоративним учасникам торгівлі на Амазон. Таким чином, такий бізнес можна дійсно назвати міжнародним із світовим розмахом.

Високі цілі дають значні результати, однак, диявол традиційно криється в деталях: організація належного обліку операцій, коли в діяльності компанії задіяні мільйони людей, які купують, продають товари й послуги, кожен з яких знаходиться в різних місцях і є резидентом іншої країни з відмінним податковим законодавством, санітарно-гігієнічними нормами, вимагає неабияких зусиль, знання міжнародного права та значних обчислювальних потужностей мережевого, комп'ютерного та іншого обладнання, здатного задовольнити одночасно мільйони запитів, опрацювати мільярди операцій та надійно зберегти та передати відповідними каналами потрібні дані.

Так, наприклад, всі ми вже досить давно звикли до вигляду каси в супермаркеті, до якої часом стоїть черга і всі товари викладаються на транспортер, що доставляє наші товари касиріві, котрий їх сканує та формує чек, згідно з яким клієнт оплачує покупки. Більш новими і для мене особисто більш зручними є каси самообслуговування, на яких клієнти самі сканують товар і оплачують його, а працівник магазину портібен лише в окремих випадках: скажімо, для контролю віку покупця при придбанні алкогольних напоїв, при перевірці ваги товару, системних збоїв тощо. І в першому, і в другому випадку формування касових документів здійснюється в електронному вигляді. При цьому ймовірність помилки чи шахрайства зведена до мінімуму завдяки різним організаційно-технічним заходам, які застосовуються в сучасному торговельному бізнесі.

Менш звичними, але більш сучасними та технологічними є супермаркети без кас, коли придбання товарі здійснюється з використанням найбільш сучасних методів. Так, наприклад, на початку

2018 року згадана нами вище компанія відкрила для покупців магазин «Amazon Go», в якому відсутні каси взагалі, а придбання товарів здійснюється з використанням смартфона, детекторів, що відповідають за товар та покупця, який ідентифікується в магазині за допомогою свого облікового запису в Amazon.com, до якого відповідно «прив'язана» його платіжна картка, з якої і списуються кошти, коли клієнт залишає магазин з товарами, які від поклав собі до кошика.

З одного боку маючи розуміння, як організувати такий бізнес, й кошти, та не маючи зайвого страху, багато підприємців могли б створити такі магазини в кожному місті, наприклад, України, проте, на мою думку, є низка перешкод для цього. І вони полягають не в тому, на що прийнято часто жалітись (недосконалу нормативну базу, неготовність суспільства до інновацій тощо), а в рівні освіченості людей. Так, наприклад, людина з низьким рівнем освіти швидше започаткує справу, як раніше казали, спекулятивну (дешевше купив – дорожче продав), а людина з високим рівнем освіти буде довго думати, яким чином краще організувати такий бізнес до того часу, поки хтось інший цього не зробить, випередивши її.

Нещодавно під час вступних іспитів до аспірантури в Україні одному претенденту на вступ випало питання про роботу кас підприємства, визначення якому він дав таке, яке було в підручниках за 90-ті роки ХХ сторіччя: що «каса підприємства – це приміщення або місце, призначене для приймання, видачі і зберігання готівкових коштів, інших цінностей і касових документів, де, як правило, ведеться касова книга. Видача грошей здійснюється через віконце, при зачинених дверях».

І можна собі лише уявити супермаркет у 21-му сторіччі, де б касир через віконце при зачинених дверях обслуговував клієнтів. Було б смішно, якби не було так сумно, що люди, котрі щойно закінчили вищий навчальний заклад, витративши на нього близько п'яти років свого життя, оперують знаннями, які давно не актуальні у той час, коли сучасний бізнес потребує не лише сучасних підходів, а й випередження їх для досягнення бажаних результатів та отримання доходів завдяки зайняттю принаймні тимчасово унікального становища на ринку.

Таким чином, проблеми обліково-аналітичного забезпечення сучасного бізнесу полягають часто у недостатньо високих цілях сучасного бухгалтера, який, крім того, що в нього під носом в прямому сенсі цього слова, нічим особливо не цікавиться. У той час як бізнес може розвиватись лише тоді, коли погляд спрямований далеко вперед. Хоч, звісно, слід віддати й належне працівниками цієї професії, які

стоять на сторожі дотримання підприємством чинного законодавства, утримання прибутковості, ліквідності й інших характеристик, що дозволяють бізнесу існувати й розвиватись.

Література

1. Dęwigoi, H. (2015). Business Management. Alpha Science International Limited.
2. Bochulia, T. (2017). Innovation-oriented development strategy of enterprise information-analytical activity: monograph, Warsaw, Consilium Sp. z o.o., 148 p. ISBN 978-83-944739-1-4
3. Girchenko, T. & Kossmann, R. (2016). Implementation and development of digital marketing in modern banking business. European Cooperation, 12(19), 68-85.
4. PajNek, K., Kamicka, B., & Kvilinskiy, O. (2017). Modern trends of financial sector development under the virtual regionalization conditions. Financial and credit activity: problems of theory and practice, 2(21), 204-217.

В. В. Микитенко, д-р екон. наук, проф. (ДУ «ІЕПСР НАНУ», Київ)

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ВИРОБНИЧО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

Ґрунтуючись на попередніх науково-прикладних розробках у площині розбудови в державі нового формату територіальної карти та переформатування просторової системи управління природно-ресурсними активами, запропоновано новий адміністративно-територіальний устрій сформувати за десятьма територіальними природно-господарськими округами [1]. У цій відповідності визнано та доведено, що науково-аналітичне забезпечення оцінювання-прогнозування вимірів результативності управління сталим розвитком виробничо-економічних систем вимагає розробки цільового програмного забезпечення, до архітектурних рубрик якого слід обов'язково інкорпорувати ретроспективні та прогностичні значення показників, які репрезентують динаміку результативності управління процесами забезпечення переходу регіону, каскаду чи територіального природно-господарського комплексу, загалом, до сталого розвитку.